

Seat No. : _____

MB-110

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-301 : Psychology

(Research Methods in Psychology-I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સંશોધન એટલે શું ? સંશોધન અને સામાન્ય સૂઝ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 14
અથવા
1. સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનો વર્ણવો. 14
2. સંશોધન વિષયની પસંદગીના ઉદ્ભવસ્થાનો વર્ણવો. 14
અથવા
2. સિદ્ધાંત કલ્પનાનો અર્થ સમજાવી તેના સ્ત્રોતો વર્ણવો. 14
3. નિદર્શન એટલે શું ? નિદર્શનના પાયાના ખ્યાલો સમજાવો. 14
અથવા
3. બિન સંભાવના નિદર્શન એટલે શું ? નિયત હિસ્સા નિદર્શન સમજાવો. 14
4. પરિવર્ત્યનો અર્થ સમજાવી, તેના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. 14
અથવા
4. પ્રયોગ કાર્યના સોપાનો વર્ણવો. 14
5. નીચેના પ્રશ્નોના માઝ્યા મુજબ ઉત્તર આપો : (કોઈપણ સાત) 14
(1) મોટા લેવલ (સ્તર) પર સંશોધન કરતા પહેલાં _____ અભ્યાસ કરવાથી સંશોધનમાં આવતી મુશ્કેલીઓને નિવારી શકાય છે.
(a) માર્ગદર્શક (b) નિર્દેશાત્મક (c) ક્રિયાત્મક
(2) નીચેનામાંથી સંશોધનનું હૃદય કયું ગણાય ?
(a) સંશોધન યોજના (b) સમસ્યા (c) ઉત્કલ્પના

- (3) નીચેનામાંથી આનુભાવિક સંશોધનનો પ્રકાર કયો છે ?
- (a) નિરીક્ષણ
(b) સહસંબંધાત્મક સંશોધન
(c) વ્યાવહારિક
- (4) _____ એ એક પ્રશ્ન છે, જેનો કોઈ ઉપલબ્ધ ઉત્તર નથી હોતો.
- (a) ઉત્કલ્પના (b) સમસ્યા (c) નિદર્શ
- (5) સંશોધન સમસ્યા એ _____ વિધાન છે.
- (a) પ્રશ્નવાચક (b) વિધાયક (c) નિષેધક
- (6) નિદર્શનના _____ પ્રકારો છે.
- (a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર
- (7) પ્રાયલ એ _____ મૂલ્ય છે.
- (a) સમષ્ટિ (b) નિદર્શ (c) સત્ય
- (8) _____ પ્રકારના નિદર્શનમાં દરેક સભ્યને નિદર્શ તરીકે પસંદગી પામવાની શક્યતા સમાન હોય છે.
- (a) સંભાવના
(b) બિન સંભાવના
(c) આકસ્મિક
- (9) નીચેનામાંથી કયાં પરિવર્તનું સંશોધન દરમિયાન નિયંત્રણ કરવામાં આવે છે ?
- (a) સંગત પરિવર્ત્ય (b) આધારિત પરિવર્ત્ય (c) સ્વતંત્ર પરિવર્ત્ય
- (10) સ્વતંત્ર પરિવર્ત્યનાં કેટલા પ્રકારો છે ?
- (a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર
- (11) સમષ્ટિની સરેરાશને _____ કહે છે.
- (a) પ્રાયલ (b) આગણક (c) નિદર્શ
- (12) _____ એટલે નિયંત્રિત પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલું નિરીક્ષણ.
- (a) પ્રયોગ (b) સમસ્યા (c) વિકલ્પ

Seat No. : _____

MB-110

March-2025

B.A., Sem.-V

CC-301 : Psychology

(Research Methods in Psychology-I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is research ? Explain the difference between research and common sense. 14

OR

1. Describe the steps of research process. 14

2. Describe the origins (sources) of selecting the research topic. 14

OR

2. Define hypothesis and describe the sources of hypothesis. 14

3. What is sampling ? Explain the basic concepts of sampling. 14

OR

3. What is non-probabilistic sampling ? Explain quota sampling. 14

4. Explain what is variable and describe the various types of variables. 14

OR

4. Explain the steps of an experiment work. 14

5. Give answers to the following questions : (any **seven**) 14

(1) In order to avoid the difficulties regarding the research based on larger scale which requires _____ study.

(a) Pilot (b) Directive (c) Action

(2) Which of the following is called the heart of research ?

(a) Research design (b) Problem (c) Hypothesis

- (3) Which of the following is a type of empirical research ?
(a) Observation
(b) Co-relational research
(c) Applied
- (4) _____ is one question which has no answer available yet.
(a) Hypothesis (b) Problem (c) Sample
- (5) Research problem is a _____ statement.
(a) Interrogative (b) Positive (c) Negative
- (6) Sampling has _____ types.
(a) Two (b) Three (c) Four
- (7) Parameter is a _____ value.
(a) Population (b) Sample (c) True
- (8) In _____, every member has an equal chance for getting selected as a sample.
(a) Probable sampling
(b) Non-probable sampling
(c) Casual sampling
- (9) From the following which variable is controlled during the research ?
(a) Consistent variable
(b) Dependent variable
(c) Independent variable
- (10) How many types of independent variables are there ?
(a) Two (b) Three (c) Four
- (11) _____ is mean of population.
(a) Parameter (b) Calculator (c) Sample
- (12) _____ is an observation in a controlled situation.
(a) Experiment (b) Problem (c) Alternative
-